

Slovensko

Vrtec

1937 - 1938

VRTEC

VRTEC

Letnik 68

Anima. Twoje tri pesmi sem prejel. Nobena od njih nikakor še ni zrela za tisk. V pesmi Mladost si vsebinsko popolnoma nejasen, pa tudi oblikovno ni v pesmi nobene enotnosti in uglajenosti. Tudi pesmi Jutranjica in Velikonočna še nista izdele, da bi bili primerni za objavo v listu.

Gradičkov. Twoja pesem Jutro na polju je sicer prao' lepa slika iz narave, a je vendarle tu in tam preveč gostobesedna, da ne vzbudi v nas tistega občutja, kakor bi ga lahko, če bi bila krajša in jasnejša v izrazu.

Radowan. Misel v Twoji pesmi Kmetova molitev je prav lepa, toda Twoj slog in jezik še nista dovolj izplnjena in razčiščena.

Z. J. Pesmica Pomlad prihaja je le preveč verzificirana proza, ki ji še mnogo

manjka, da bi dosegla lepoto prave pesmi. Sestavek Sirota, ki ga imenuješ popest, je pa kvečjemu šele nekoliko boljša domača naloga, ki naziva povedi seveda še ne zaslubi.

Vsem štirtem pa velja tole: Prav razveselilo me je, da so se vendarle tudi fantje oglasili s svojimi prispevki. Četudi ti prispevki še niso toliko dozoreli, da bi jih lahko priobčil, vendarle kažejo Vaše zanimanje za list in za slovensko književnost. Gotovo je, da bo treba še veliko, veliko daje in dela, preden bo kdo od Vas napisal kako zrelejšo stvar, ki bo godna za tisk. Zaradi tega, ker se Vam priči poskus še ni posrečil, ne smete zgubiti vselja do dela, ampak pridno se vadite naprej in mi še kaj posljite.

Urednik,

Zanimivosti

Božji grob v Jeruzalemu. V teku minulih stoletij se je Jeruzalem, sveto mesto na dalnjem jugovzhodu, večkrat porušil in uničil. V tem svetem mestu je največja svetost vseh kristjanov cerkev, ki je zgrajena na mestu, kjer se je zgodil največji dogodek v vsej zgodovini človeštva, kjer je umrl in bil pokopan Odrešenik sveta. L. 70. po Kristusovem rojstvu je spremenil rimski cesar Tit judovsko prestolnico Jeruzalem v popolno razvalino. L. 135. je sezidal cesar Hadrijan, ki je vladal od 117. do 138., ob velikem nesprovanju Židov novo mesto, a na kraju, kjer je bil po zgodovinskih poročilih Kristusov grob, je dal postaviti novo pogansko svetišče, posvečeno boginji Veneri. Prvo krščansko cerkev v Jeruzalemu je sezidal nekoliko let pred svojo smrto na prošnjo svoje pobožne matere cesar Konstantin Veliki. Konstantin je bil prvi rimski cesar, ki je dal kristjanom iste pravice v javnem življenju, kakršne so imele druge cerkve. Cerkvica, ki je bila zgrajena na istem mestu, kjer je bil pokopan Jezus, je bila sicer majhna, a zelo bogato okrašena, pa je tako ostala nedotaknjena tja do sedmega stoletja, ko so vdrli v Palestino Perzijci, ki so opustošili mesto in porušili ter oplenili omenjeno cerkvico. V 11. stoletju so zgradili novo, skromno kapelico, v katero so za časa prve križarske vojne (1096–1099) stopili križarji pod poveljstvom Gottfrieda Boujonskega, bosonogi in noseč ovratnike. Križarske vojne, ki jih je bilo sedem, so imele namreč nameen, osvojiti vso Palestino in dobiti v roke vse svete kraje, kjer je živel, tr-

pel in umrl naš Zveličar. Takrat je bilo določeno, da se na tem mestu zgradi velika cerkev, ki so jo začeli takoj zidati in je bila dokončana 1149. V prvih letih 19. stoletja je ta cerkev zopet pogorela, ker je neki Armenec začgal oltar. Takrat pa je turška vlada dala dovoljenje Grkom, da so smeli sezidati novo. Stalne prepire med pravoslavnimi, katoličani, protestanti in še drugimi kristjani so graditelji uredili na ta način, da so cerkev razdelili na več delov, v katerih duhovniki različnih krščanskih ver opravljajo svojo službo božjo. Danes pride v cerkev skozi južna vrata, ki jih stražijo muslimanski stražarji. Pri vhodu na desni strani pelje 23 stopnic na Golgoto, kjer so trije oltarji, razdeljeni drug od drugega z močnim debelim zidom. Severno kapelo imajo pravoslavni: oltar stoji tam, kjer je stal Kristusov križ. Obe drugi kapelici pa sta katoliški. V eni izmed teh je oltar postavljen tam, kjer je Marija vzela v svoje naročje Kristusovo telo, ko so ga sneli s križa. Pri vhodu v to cerkev stoji kamen, na katerem je Nikodem namazal Jezusovo telo z dišečimi mazili, preden so ga položili v grob. O velikonočnem času prihajajo ljudje od vseh strani na to sveto mesto, da počaste spomin svojega Odrešenika, ki je zanje trpel in umrl, da bi jih rešil večne smrti. V tem času postane Jeruzalem veliko, hrupno mesto, nad katerim svečano zvone zvonovi, ki označajo praznik vstajenja Gospodovega in vstajenja narave pa tudi vstajenja marsikatrega človeškega srca.

F. J.

ŠTEV. 8

1937/38

LETNIK 68

Ob Kristusovem vstajenju.

Pomlad in velika noč! Dvoje vstajenj: vstajenje narave in vstajenje njenega Stvarnika. Oh, otročiči moji, ali se vam ne zdi, da bi bilo to dvojno vstajenje nekaj okrnjeno in nepopolno, če bi ne vstal še nekdo, ki je med naravo in njenim Stvarnikom? Če bi ne vstal tisti, ki mu je Stvarnik dal oblast čez vso naravo in ga določil za upravitelja in hišnika v zemeljskem domu — če bi ne vstal tudi človek?!

Velika noč! Prelepi cerkveni obredi od velike srede popoldne, ko boste »strašili Boga«, pa tja do velike sobote, ko boste molili božji grob in se nazadnje še udelezili velikonočne procesije: ali vas ne bodo do dna srca pretresli?

Velika noč! Pirhi in potice in velikonočni ogenj in lučke ob božjem grobu in slovesno pritrkavanje ob velikonočni procesiji: kako lepe stvari so to in koliko jih je! Kajne, kako se jih že veseli vaše nedolžno otroško srečo!

Pa glejte, velika noč je dan veselja in zmage, dan, ko je Jezus vstal od mrzljih in premagal smrt in pekel! Zato tudi vas kliče sveta Cerkev, da premagate hudo in greh v sebi in se radostite z vstalim Zveličarjem.

Toda — koliko ljudi gre z mrzlim srcem mimo praznika zmage in veselja in niti ne opravi svoje verske velikonočne dolžnosti!

Pa menda ni celo kdo izmed vas med njimi?

Molimo za zakrknjene ljudi, ki jih niti največji praznik ne gače, da bodo vsi našli pot k vstalemu Zveličarju in našli dan, »ki ga je naredil Gospod!«

F. J.

Tonca iz lonca.

Nenavadna zgodba iz starih časov.

9.

preden bi mogel povedati pisarju, kaj želi. Pisar je že star mož, uvideven je, poslušal ga bo in mu po pravici povedal, ali je kaj upanja, da bi se odkupil in poslal potem sina v šole.

Iz kancelije ni bilo nikakega glasu.

»Pisar je nemara že naglušen,« je pomislil Košana in potrkal drugič tako močno, da je odmelo v kancelijo in po hodniku.

To pot je pisar trkanje slišal.

»Naprej!« se je oglasil kakor iz velike daljave.

Košana je pritisnil kljuko in vstopil. V veliki dvorani je na drugem koncu blizu okna sedel za mizo star mož, plešast in upadlih lic. Pred seboj je imel odprte bukve in v rokah je držal gosje pero. Za njim in ob vseh stenah so bile police in na njih toliko debelih bukev, da bi jih bilo za več voz.

»V teh bukvah imajo nas vse zapisane in še vsak kos naše zemlje in vsako žival, da jih ne moremo ukaniti ne za roboto in ne za desetino. Srečen, kdor ni prišel v te bukve in je ostal sam svoj gospodar!« je mislil Košana, ko je obstal, da bi dvignil pisar glavo iznad bukev in ga poklical.

Čez trenutek je pisar res dvignil glavo in pogledal proti vratom.

»No?« je rekел.

Košana se je približal, se ustavil pred mizo in pozdravil pisarja, ki ga je gledal dobrohotno, a se kar zdrznil, ko mu je povedal, kdo je.

»Košana, pa si upaš v grad? Ali ne veš, da gospod grof noč in dan prekrči in kolne Graparja in tvojega očeta! Ali te je kdo videl? Ne? Potem imaš še srečo, ker če bi sporočili grofu, da si tukaj, bi zdaj ne stal pred meno! Biriči bi te morali radi ali neradi zgrabititi in te odpeljati tja, kamor so tvojega očeta . . .«

Košana je poslušal pisarja in ob njegovih besedah mu je bilo

akor je prišel Košana pogumen v grad, zanašajoč se na zlatnike, ki jih je vzel nekaj s seboj, ga je pred vrati v kancelijo le skrbelo, kako opravi. Ko je čakal, da bi se kdo na njegovo trkanje oglasil, se je oziral po hodniku, boječ se, da ne bi prineslo kod koga, ki bi ga nagnal,

preden bi mogel povedati pisarju, kaj želi. Pisar je že star mož, uvideven je, poslušal ga bo in mu po pravici povedal, ali je kaj upanja, da bi se odkupil in poslal potem sina v šole.

Iz kancelije ni bilo nikakega glasu.

»Pisar je nemara že naglušen,« je pomislil Košana in potrkal drugič tako močno, da je odmelo v kancelijo in po hodniku.

To pot je pisar trkanje slišal.

»Naprej!« se je oglasil kakor iz velike daljave.

Košana je pritisnil kljuko in vstopil. V veliki dvorani je na drugem koncu blizu okna sedel za mizo star mož, plešast in upadlih lic. Pred seboj je imel odprte bukve in v rokah je držal gosje pero. Za njim in ob vseh stenah so bile police in na njih toliko debelih bukev, da bi jih bilo za več voz.

»V teh bukvah imajo nas vse zapisane in še vsak kos naše zemlje in vsako žival, da jih ne moremo ukaniti ne za roboto in ne za desetino. Srečen, kdor ni prišel v te bukve in je ostal sam svoj gospodar!« je mislil Košana, ko je obstal, da bi dvignil pisar glavo iznad bukev in ga poklical.

Čez trenutek je pisar res

dvignil glavo in pogledal proti

vratom.

»No?« je rekel.

Košana se je približal, se

ustavil pred mizo in pozdravil

pisarja, ki ga je gledal dobro-

hotno, a se kar zdrznil, ko mu

je povedal, kdo je.

»Košana, pa si upaš v grad?

Ali ne veš, da gospod grof

noč

in dan

prekrči

in kolne

Graparja

in tvojega

očeta!

Ali te je kdo

videl?

Ne?

Potem

imaš

še srečo,

ker če

bi

sporočili

grofu,

da si

tukaj,

bi

zdaj

ne

stal

pred

meno!

Biriči

bi

te

morali

radi

ali

neradi

zgrabititi

in

te

odpeljati

tja,

kamor

so

tvojega

očeta . . .«

»

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

«

žal, da ni vzel Tonca s seboj, ki bi mu pomagal z nevidnostjo, če bi se stvari le tako zasukale, da bi se ne mogel drugače rešiti.

»Kaj te je prineslo v grad?« je povprašal pisar, ko je videl, kako je s svojimi besedami zmedel in prestrašil kmeta.

»Rad bi se odkupil, gospod,« je povedal Košana.

»Odkupil?« se je začudil pisar.

»Odkupil, da bi bil prost in bi mogel poslati sina v šole,« je nadaljeval Košana, ki se mu je kar dobro zdelo, da se more tako postaviti pred pisarjem.

»Sina v šole?« se je pisar še bolj začudil in ponovil vprašanje, kakor ne bi verjel svojim naglušnim ušesom ob želji, s kakršno ni prišel še nihče na grad, odkar opravlja kancelijske posle.

»Grapar mi je pravil, da se mu je v ječi prikazal moj oče in mu naročil, naj pošljem sina v šole,« je Košana po svoje povedal dogodek iz ječe in še menil, da mora željo rajnkega očeta izpolniti, ker je gotovo potreben pomoči na onem svetu. Sin bi se izšolal, postal mašnik in s svetimi mašami pomagal rajniku.

»Šole stanejo,« je dejal pisar in majal z glavo.

Košana ga je gledal in je sklepal, da je njegova novica o očetovem naročilu možna močno prevzela.

»Če je oče tako naročil, bo že Bog kako pomagal, da bom vse zmogel. Saj je v zvezi z ječo še marsikaj, na kar se lahko zanašam,« je Košana namignil pisarju, ne da bi mu izdal svoje skrivnosti.

»Če bi jaz sam na svojo roko mogel kaj napraviti, bi ti ne delal težav. Črtal bi te iz teh bukev, da bi ne bil več grajski, in potem bi sina lahko poslal v šole. Pokazal in dokazal naj bi, da imajo tudi kmečki sinovi prav bistre glave. Tako pa ne morem. Če bi se hotel z zlatom odkupiti, bi ne šlo. Grof je tako divji, da bi še mene pri priči nagnal, ako bi stopil k njemu in mu povedal, kaj želiš. Nič ne bo, Košana, nič ne bo! Ne kaže drugega, ko da lepo doma molite za rajnega očeta,« je svetoval pisar in videti je bilo, da mu je žal, ker ne more ustreči.

»Grof gniye od tistega dne, ko je bil v ječi. Kaj, če bi mu jaz lahko pomagal spet do zdravja? Ali bi se potem dalo govoriti z njim, da bi se odkupil in bi mogel izpolniti očetovo naročilo?« je še vprašal Košana, zanašajoč se na Tonca.

»Nič ne morem obljuditi, a če je ta bolezen kaj v zvezi s tvojim rajnkim očetom in je o njej tudi kaj povedal, da veš, kako bi jo ozdravil, ne bi rekel dvakrat, da se ne bi grof, ki toliko trpi in mu ni mogel doslej nihče pomagati, tako omečil, da bi te sprejel in poskusil zdaj še na ta način priti spet do zdravja. Toliko ti morem danes reči, Košana. Ko bom govoril z gospodom grofom in bom videl, kaj opravim, ti pa že pošljem marenj,« je sklenil pogovor pisar.

Košana se je lepo zahvalil in odšel...

Žena, Bernardek in Tonca — vsi trije so ga težko čakali. Tonca je pripovedoval o graščaku in Graparju in je bil žalosten, da ga ni vzel Košana tudi to pot s seboj.

»Pomagal bi mu, ako bi bil graščak hud in ga ukazal zapreti,« je menil.

»O, saj boš lahko še pomagal!« je spregovoril Košana, ki je prav tedaj vstopil v izbo in ujel zadnje Tončeve besede.

»Ali si kaj opravil?« ga je vprašala žena.

»Sem in nisem,« je povedal mož in sedel za mizo.

Bernardek je sedel k očetu in tudi Tonca je priskakljal k njemu, ga s tal gledal in čakal, kaj še pove. Košana ga je vzel, posadil na koleno, prijel za roke in tleskal z jezikom, oponašajoč konjski topot. Toncu je bilo jahanje všeč in se je zasmejal, vendar je pomislil, da bi ničesar ne izvedeli, kako je bilo v gradu, če bi predolgo jezdil.

»Ali bo smel zdaj Bernardek iti v solo?« je zato vprašal Tonca in se zresnil.

Jahanja je bilo konec. Košana je začel priповедovati od kraja do konca, kako je bilo v gradu in kaj mu je povedal pisar.

»Vidiš, Tonca, če ne bo šlo drugače, boš moral pomagati. Kakor si ozdravil mene in Bernardka, bi mogoče še graščaka,« je končal Košana in pogladil malega po laseh.

Tonca se je zamislil. Graščaka da bi ozdravil? Kako more Košana kaj takega želeti! Očeta mu je zaprl v najhujšo ječo, kjer je umrl, njega je preganjal, da je moral postati ropar, in bi ga bili tudi ubili, če bi ne bil pes letel za zajcem, Graparja je že spravil v ječo in mu vzel zlatnik, drugi ljudje pa so tudi že dosti pretrpeli in so vsi veseli, da gnuje in ga črvi jedo pri živem telesu...

»Nak, graščak ne zaslubi usmiljenja! Saj je vaš sovražnik!« je odvrnil Tonca in gredo pogledal, kakor bi bil pred njim graščak in bi mu hotel tako pokazati, da ga ne mara in mu zato tudi ne bo nič pomagal.

»Res je sovražnik, Tonca, a Bog nam zapoveduje, da moramo tudi sovražnike ljubiti in jim odpustiti, če nam kaj hudega storé. Tako so me poučili gospod pri fari, ko sem šel zadnjič in plačal mašo za rajnkega očeta in sem trdo govoril o graščaku.«

»Če Bog tako zapoveduje, potem bom že pomagal,« se je vdal Tonca, ki ga je Košana nato odložil in šel po svojem delu. Za njim je odšla tudi žena in dečka sta ostala sama.

»Ali si videl pisarja, ko si bil v gradu?« je vprašal Bernardek malega prijatelja.

»Ne,« mu je povedal.

In je bilo Bernardku žal, da ga ni videl in mu ne more povedati, kake bukve ima. Drugih bukev ni videl razen tistih debelih, ki jih v cerkvi prenašajo z ene strani oltarja na drugo in bere gospod iz njih in o velikih praznikih tudi poje. Pa so take besede, da jih nobeden ne razume. Ali dela pisar take bukve, ko jih ima toliko po policah? In piše! Kako se to dela? Doslej je vedel pač, da se češplje pišejo, da se grozdje piše, ko začenja zoreti, o kakšnem drugačnem pisanju še ni slišal.

Tudi Tonca ni še nič takega slišal. Tonca celo bukev, o kakršnih je govoril Bernardek, ni videl. Samo take bukve, ki so rastle doma za hišo in v gozdu in rastejo tudi v gmajni, kjer z Bernardkom paseta, samo take bukve je videl in jih pozna. Ali take prenašajo v cerkvi in bere gospod z njih žir in je vesel in poje? Pa žir ni dober, medenke so boljše. Zakaj ne prenašajo rajši hrušk?

Bernardek se je smejal in mu začel razlagati, kakšne so bukve v cerkvi: da nimajo žira ne vej in ne debla, da so kakor lepo odrezan kos debelega črnega ploha, kadar so zaprte, a ko se odprejo, so bele in imajo liste, ki jih gospod obrača. Na teh listih, ki so drugačni kakor na drevju, so črna in rdeča znamenja, ki jih gospod pozna in ve, kaj pomenijo. In ko govoril njih pomen, pravijo, da bere. Tudi lepe podobe so na listih. Ko je bil pri maši blizu oltarja, je gledal in vse to videl. Tako ve, kaj se pravi brati, a kako se piše in kaj je to, še ne ve. Zato mu je žal, da ni videl Tonca pisarja pri njegovih bukvah in pisanju, da bi mu povedal, kako dela.

Tudi Toncu je žal, še bolj žal ko Bernardku, ki že nekaj ve in razume o bukvah, on pa še nič, prav nič, čeprav mu je Bernardek razložil.

(Dalje.)

Radivoj Rehar:

Rogoz.

Legenda.

Ko je vročega poletnega dne prišel Zveličar s svojimi učenci v samotno judovsko vas na strmini nad reko Jordan, da bi učil nevedne, tolažil žalostne in zdravil bolne, se je zgodilo, da so prišli za Njim njegovi nasprotniki in Pilatovi najemniki, da bi ga ujeli in pred pismarje postavili. Zveličar pa, ki je vedel, da še ni prišel čas prerokbe in da še ni napočila ura Njegova, se jim je hotel izogniti in skriti. Zapustil je torej vas na bregu in se je napotil po goli strmini proti reki Jordanu.

Tako je stopal preganjani Učenik po od vročega sonca izžgani in od žeje zevajoči zemlji in iskal kotička, kamor bi se skril. Toda kamorkoli se je ozrl, povsod je bila sama žalostna in izsušena goličava. Nikjer ni bilo drevesa ali grmička, kamor bi se bil mogel zateči in žalosten in potrt je prispel do bregov široke reke Jordana. Pa glej, tudi tam je bilo vse golo in pusto — le čisto ob vodi je gnala iz vlažne zemlje svoja travi podobna stebla skromna pritlična rastlina. Do nje je tedaj stopil Gospod in legel med njeno bilje; in glej: bilje ga je spoznalo in je pričelo takoj naglo rasti, da ga je v trenutku vsega preraslo in prekrilo, da bi ga še lastni Njegovi učenci ne bili mogli najti.

Tako zakrit z visokim biljem je čakal Učenik, da so odšli njegovi zasledovalci in da je na izžgano pokrajino legel prijeten večerni hlad. Tedaj se je Gospod dvignil, se ozrl po gostoljubnem bilju, ki mu je bilo s svojo naglo rastjo pripravilo varno skrivališče, in dejal:

»Ker si me skrilo pred zasledovalci, ki so mi po življenju stregli, bodi znamenje in priča darovanja za poveličanje Sinu človekovega. Prešli bodo časi in narodi, ti pa boš od vekomaj do vekomaj v moji roki kakor žezlo vladarjevo!«

Tedaj je odšel Učenik dalje po svoji poti, a ko je napočil napovedani trenutek in se je izpolnilo sporočilo prerokovo, je zatrepetalo v Njegovi roki žezlo kraljevo — cvetno steblo rogozovo, ki ga je bil ob reki Jordanu skril pred zasledovalci. In kjerkoli je upodobljeno trpljenje Njegovo, je upodobljen v Njegovi roki tudi — rogozov cvetni bêt...

Zvonovi.

Tin-trin-tran
trin-tran...
zvonijo, zvonijo.
Tin-tran-trin
trin-tran...
ihtijo, ihtijo.

Spi deček, spi v grobu,
drag mi je bil.
Smo pokopali ga —
zdaj bo počil.

Tin-trin-tran
trin-tran...
Molčite — ne več!
Tin-tran-trin
trin-tran...
Boli me preveč —

Taščica.

(Napisala Selma Lagerlöf.)

iló je v tistem času, ko je dobri Bog ustvaril nebo in zemljo, stvari in rastline, in vsaki stvari podelil svoje ime.

Mnogo se pripoveduje o tistem času. In če bi poznali vse dogodke stvarjenja, bi razumeli mnogo, česar si sedaj ne znamo razložiti. Takrat se je zgodilo, ko je Bog v svojem raju barval ptičice, da mu je zmanjkalo barve in tako bi bil ostal tudi lišček brez barve, ako bi ne bil Stvarnik vseh čopičev obrnil ob njegovo perje.

Tedaj je tudi osel dobil svoja dolga ušesa. Ko pa je odšel od božjega prestola, je že pozabil svoje ime. Trikrat se je vrnil, da povpraša gospoda Boga, kakšno ime mu je dal. Stvarnik pa je postal že nestrpen, ga prijel za ušesa in zavpil vanje: »Osel, osel, osel!« Pri tem mu je ušesa zelo nategnil, da bi bolje slišal in si tudi bolje zapomnil.

Isti dan se je tudi dogodilo, da je dobri Bog kaznoval malo čebelico. Ko je njo ustvaril, je takoj začela neutrudljivo pobirati med. Ljudje in živali, ki še niso bili okusili sladkega medu, so ga hoteli dobiti. Ali čebelica je vsakega srdito nagnala in zbodla s svojim strupenim želom. Ko je Bog to videl, je pozval čebelico prédse in ji dejal: »Jaz sem ti dal dar, da spravljaš sladki med, nisem ti pa dal pravice, da si trda do svojega bližnjega. Zapomni si, vsakokrat, kadar boš koga ubodla, boš umrla!«

Tedaj se je zgodilo tudi to, da je čriček oslepel in da je mravljinec izgubil svoje kreljuti. Pa še mnogo, mnogo drugega čudovitega se je takrat pripetilo.

Stvarnik je ves dan ustvarjal, dobrotljivo delil novo življenje in pod noč ustvaril še neko majhno sivo ptičico. »Tvoje ime naj bo rdeča taščica,« je rekel Gospod in odpustil ptičico.

Ko je taščica že nekaj časa letala po zraku in si razgledovala lepo zemljo, si je zaželeta, da se pogleda v zrcalo. Res se je pogledala v vodno gladino, se ogledovala od vseh strani, pa vendar ni mogla na sebi najti niti enega rdečega peresa. Odletela je nazaj k dobremu Bogu. Stvarnik je takrat zopet dobrotljivo ustvarjal. Pravkar je bil ustvaril metulje, ki so mu obletavali glavo. Golobje so grulili na njegovih ramenih, okrog in okrog pa so

cvetele rožice in travice. Srce naše male ptičice je glasno utripalo od strahu, ko se je spustila Stvarniku na róko. Dobri Bog jo vpraša, česa si želi.

»Rada bi te nekaj vprašala,« pravi mala ptičica.

»Kaj bi rada vedela?« jo vpraša Gospod.

»Zakaj je meni ime rdeča taščica, ko sem pa povsem siva, siva od kljuna do repa?«

»Ej, moja mala prijateljica, popolnoma sem pozabil pordečiti tvoje prsi. Pa počakaj malo, tudi to pride na vrsto. Pustil ti bom ime rdeča taščica, zato pa se boš morala sama potruditi, da si zaslubiš rdeče perje.« Tako je rekel Gospod in odpustil ptičico, da odleti v svet.

Ptičica je vsa zamišljena odletela nazaj v raj. O Bog, kaj naj vendar tako majhna ptičica stori, da si zaslubi rdečkasto perje?

Dolga vrsta let je minula od onega dne, ki je bil na zemlji najsrečnejši. Pozneje so namreč ljudje in živali zapustili raj in se razširili po vsi zemlji. Naučili so se obdelovati polje, se voziti po morju, zidali so velikanske cerkve in gradili znamenita mesta, kakor so Tebe, Rim in Jeruzalem.

Nastal je nov dan, ki se v zgodovini sveta ne bo nikdar pozabil. V jutru tega dne je sedela mala rdeča taščica na pustem griču blizu zidovja mesta Jeruzalema. Prepevala je svojim malim, ki so ležali v nizkem grmu. Priporovedovala je svojim otrokom o veličastnosti dneva stvarjenja in poimenovanja vseh stvari na zemlji, kakor je to vsaka rdeča taščica, začenši od prve, priporovedovala svojim mladičem. »In glejte,« je končala tožno, »že je minulo toliko let od onega dne, že toliko cvetlic je odcevlo, že toliko ptičic se je zleglo, da vseh mihče ne more prešteti, a rdeča taščica je še vedno siva ptičica. Vse doslej se ji še ni posrečilo zadobiti rdečkasto perje.« Mladiči so široko odprli kljune in vprašali, ali od njihovih prednikov še nikdo ni ničesar ve-likega napravil, da bi si bil pridobil na prsi rdečkasto perje.

»Vse smo storili, kar smo le mogli, a vse je bilo zaman. Me rdeče taščice smo se zanašale na našo veliko ljubezen, s katero smo ljubile Boga in ljudi in vse stvari. Zanašale smo se tudi ma svojo hrabrost. Že prva taščica se je hrabro bojevala proti zlim pticam. A ves up je bil zaman.«

Ko je ptičica umolknila, je zagledala, da se približuje po ulicah mesta Jeruzalema velika množica ljudi, ki je šla na grič, kjer je bilo tudi njeno gnezdo. Bili so to vojaki na gizdavih konjih, pa tudi duhovniki in sodniki so bili vmes, pa jokajoče žene in mnogo divje kričečega ljudstva. Siva ptičica je drhteč sedela na grmu. Bala se je, da bo divja drhal vsak trenutek pre-gazila grm in usmrtila njene mladiče. »Pazite,« je govorila svojim mladim, »in bodite pri miru! Tu gre čez vas velik konj, tam dva vojaka, pa še za čudo veliko podivjanega ljudstva.«

Nenadoma je ptičica obmolknila in postala kot nema. Tožno je razširila svoje kreljuti čez svoje mlade, da ne bi videli strahote, ki se je dogajala med ljudmi.

Mati taščica je s strašnimi očmi gledala na one tri ubožce, ki so jih križali. »O, kako so ljudje neusmiljeni,« vzduhne taščica, »enemu od njih so celo trnjevo krono posadili na glavo. O, kako se mu je trnje globoko zajedlo v glavo, da mu po čelu in licih teče kri. Pa kako lep in dobratljiv je ta človek, kako mil mu je pogled, da bi ga moral vsak vzljubiti. Meni je, kot da bi mi nekdo meč zasajal v srce, ko ga pogledam.«

Mala ptičica je vse pogumneje sočustvovala s Kronanim in ga pomilovala zaradi trnja. »O, če bi bila orel, da bi mu mogla izruvati žebelj iz njegovih rok in pregnati to divje ljudstvo, ki ga tako muči. Pa čeprav sem majhna, vendarle mu moram pomagati,« reče in odleti kvišku. Nekajkrat poleti okrog Križanega, ne da bi se bila upala bliže. Nenadoma pa hrabro poleti k Njemu

in mu s kljunom izruje iz čela trn. Ko je to storila, je padla kapljica krvi Odrešenikove na prsi male ptičice. Ta kapljica krvi se je razlila po njenem perju in ji pordečila vse prsi. Ko se je vrnila v gnezdo, ji porekó mladi: »Tvoje prsi so rdeče, bolj rdeče kakor vrtnica.«

»To je kapljica krvi iz Odrešenikovega čela,« odgovori tožno ptičica, »in ta barva se bo razgubila, kakor hitro se skopljem v potoku.«

Pa četudi se je mala ptičica še tolkokrat kopala, rdečkasta barva na njenih prsih ni nikdar več izginila. Ko so njeni mladiči odrasli, se je tudi na njihovih prsih svetlikala rdeča barva, kakor se svetlika od tistih dob perje vsake taščice do današnjega dne.

Kako je nastalo obdarovanje s pirhi.

(Češka legenda. — Poslovenil F. J.)

Prišla je pomlad. Sonce toplo greje. Po prašni cesti gresta dva popotnika. Mlajši je visok in dostojanstven, starejši pa ima sivo brado in plešasto glavo. Prvi je Jezus, drugi je sv. Peter. Hodita po svetu in delita blagoslov vsem, ki so dobri in pošteni.

Pot je dolga in težka in že se je videlo, da sta popotnika trudna.

»Sediva v travo, Gospod, da se mrvice spočijeva,« reče sveti Peter in pokaže na gosto travo, ki je rasla ob potu.

»Ali nisi prej rekel, da si lačen?« ga vpraša Jezus.

»Tudi lačen sem, Gospod. Vendar je trdnost strašnejša od lakote. Bojim se, da me stare noge ne bodo več mogle dolgo nositi,« odgovori sveti Peter ponizno, ker je videl, da Jezus ni bil pri voljí, da bi sedla.

»Glej, saj je že blizu vas! Pojdi, bova šla k prvemu kmetu in ga bova poprosila za košček kruha, da si utešiva glad.«

Po teh Jezusovih besedah se je zopet vrnila svetemu Petru moč. Pospešil je korake, da bi čimprej dospela v vas.

V vasi sta stopila v prvo kočico. V nji je bila mlada žena, ki se ji je plaho držal za krilo majhen dečko. Bal se je nepoznanih ljudi.

»Ali je gospodar doma?« vpraša Jezus, potem ko ji je zaželet božjega blagoslova. Ona jima istotako ljubeznično odzdravi.

»Ni ga doma. Odgnal je ovce na pašo,« odgovori žena in pogleda Jezusu v oči. Pri tem pogledu je začutila neizrečeno milino v svoji duši...

»Bi li smela prositi za mrvico kruha? Zelo sva lačna,« je govoril Jezus.

»Od srca rada bi vama dala, draga popotnika, toda v hiši ga nimam niti mrvice. Pred pol ure sem podrobila poslednji košček detetu v mleko. Jutri bo velika noč, pa sem ga pravkar zamesila, a v peč ga še nisem dala. Še nekaj ur bo trajalo, preden bo pečen.«

Na te besede zakokodaka na dvorišču kokoš.

»Ha, sedaj pa že vem, s čim vama morem postreči. Sedita, dokler vama ne prinesem,« reče žena in odide iz hiše v kokošnjak. Medtem je Jezus, ki je tako zelo ljubil otroke, vzel dečka v naročje.

Žena je našla v kokošnjaku polno gnezdo jajc. Hitro jih vrže v krušno peč, kjer je gorela grmada, pa jih pokrije z vročim pepelom. Ko so bila pečena, jih prinese popotnikoma.

»Jejta, Bog vama jih blagoslovi!« reče žena in odide v kuhinjo na delo.

Ko se je vrnila v hišo, ni bilo več tam popotnikov. Začudila se je in vzela metlo, da pomete lupine izpod klopi, pod katero so ležale. In glej! Vse lupine so bile iz zlata. Zdajci je spoznala, da sta bila nepoznanca — božja popotnika. Pokleknila je in se zahvalila Bogu za milost, ki ji jo je bil dodelil. Nato je skuhala lupine, jih zlepila na druga jajca in jih dala možu kot velikonočno darilo.

Od tedaj je žena vedno za veliko noč podarila vsakemu popotniku jajca, da bi ji morebiti zopet kdaj prišla taka sreča z zlatimi lupinami. Ali tega ni nikdar več dočakala. Tudi drugi ljudje se od tega časa dalje obdarujejo o veliki noči s pirhi — v spomin onega dogodka, ko je Jezus obdaroval siromašno ženo, ki ga je za veliko noč pogostila s pečenimi jajci.

Emanuel Kolman:

Kukavica.

*Od gozdov gre pomladni dih
na taho v senčne loge.
O gozdi: tam je mehki mah,
o tam so ptice mnoge.*

*Tam smreke, jelke, bori,
vsi davnji moji znanci.
Tam kukavica je doma — —
čuj, deček, pridni Franci,*

*čuj, poje, oj, ku-ku, ku-ku ...
kako glasno odmeval — —
Od jutra do večernih gor
veselo nam prepeva.*

Emanuel Kolman:

Jezus na križu.

Jožko hodi ob Savi, ki poje preko skal, šumi, hiti dalje skozi gozdove, mimo logov, mimo lok, mimo polj in travnikov, mest in vasi v daljne tuje kraje.

Kako lepa je tukaj pomlad, ko se vračajo topli dnevi in se v jutranje zarje ogrinjajo visoki hribi, strme goré in se po pobočjih planin utrinja rumeni svit zgodnjega sonca. Iznad dolin se dvigne lahka megla in zamre v

sinjini; in svetli žarki se razlijejo preko polj in zelenih travnikov, preko gajev, trepetajo preko gozdov in še daleč v daljave, kamor vodijo bele cesté. Pomlad! Pomlad! Kako je že blizu. Ni več temnih, črnih oblakov, ki so vedno tako nizko, negibno viseli nad polji. Ne, zdaj je nebo modro, čisto; le kdaj pa kdaj prižene veter od kod vesele bele oblačke in jih vodi proti strmim goram, koder zahaja sonce, takrat zažare, takrat so polni prečudne svetlobe... A zdaj je sonce še visoko na nebu. In ko bo tonilo, tedaj se bo Jožko vrnil.

Loči se od reke, gre preko travnikov v gozd, kjer je tiho in mirno. Jožko hodi po gozdnem mahu ko po mehkih blazinah in mu je dobro in sladko. Kako ne, ko dehti v gozdu kakor nikjer od vsepovsod tolažljivo in blago in mu polni mlado srce ta vonj in Jožko z vso nežnostjo gladi z drobno roko hrapava debla košatih dreves, gladi ljubke smrečice in se pogovarja z njimi. V gozdu je mračnó. Le včasih se prismehlja skozi temne veje sončni žarek, a takoj zbeži, ni mu všeč mračna samota. A ni dolgočasno v gozdu. O ne! Ci-ci, se oglaša siničica z vej, prepeva kos, ku-ku odmeva v pomladne tišine. Ku-ku, da, skoro se vrne kukavica... Ah, v gozdu je polno življenja! Včasih pa je tiho, čisto tiho... Kdo ve, zakaj! Takrat šumi le veter v vrhovih, a še veter rahlo, komaj slišno. Takrat se Jožku zdi, da spi nekdo tam pod temno smreko, ki sklanja veje prav do zemlje, spi, spi... morda je gozdní mož... Takrat obide Jožka strah in beži domov... Pa se spet враča, ker v gozdu je lepo, nikjer tako kakor v gozdu.

Jožko je že na planem, na zeleni ravni, koder se vleče pot v vas.

Naj gre domov? Morda je že pozno; mati čaka nanj in premišljuje, kod hodi. Tiho se odloči proti domu.

A sonce še sveti; pa morda da kmalu zaide.

Tam križa pot bela cesta; gozd je že daleč za njim. Od tod se odpira pogledu ravnina tih Gorenjske z visokim Stolom, nad njim se blesti modro nebo in rahel sij zarje že ogrinja dolge Karavanke z mehkim plasčem čudovitih barv. Saj res, sonce tone. Čez vse nebo se je razlil val plameneče svetlobe in vsi travniki, vsa širna polja rdijo v rdečih poljubih zadnjih sončnih žarkov.

Ob križpotju Jožko obstane. Tu stoji lesen križ, trhel, že star, na njem visi razpet božji Sin, pa že tako bel in svetel, kot da je bil pribit šele nedavno. Trudno poveša glavo, oči so mu mrtve, ustnice grenko zaprte. Lica mu boža zdaj večerna zarja. Jožko ostrmi... Kaj ni preko teh lic spolzela zdaj kaplja rdeče krv? Jožko strmi, strmi, da — kaplja za kapljo vroče krv teče preko Jezusovih žalostnih solznih lic, namaka tla pod križem; Jožko onemi: kamor kane kaplja, vzcveti rdeč cvet. Polno je že cvetov; in Jožko se pripogiba nad njimi in plaka in solze mu lijejo iz oči na cvetove in cvet za cvetom vene in ko zadnji cvet usahne, dvigne tožni obraz k Jezusu; kako ves drugačen je zdaj Jezusov obraz! Mehak nasmeh mu leži na ustnicah in njegove oči dobrotno pozdravlja. Jožko zre vanj in sliši, ko mu pravi topli, blagi glas: »Hvala ti, moj dragi!«

Potem se zgane njegova roka in se približa Jožkovemu obrazu. Mehko, voljno mu otira solze z lic.

»Ne jokaj več, otrok moj!«

A Jožkov pogled je ves solzan. »Moj Jezus!«

»Da, tvoj Jezus sem. Utolažil si mojo žalost, ker tvoja duša je čista, kot je čisto nebo v jasnih nočeh. Me boš razumel, dragi? Glej, moja gorka kri, moje solze cveto širom sveta, kot rdeči cvetovi zagore v večernih zarjah. In kdor ljubi zlo, dragi, jih tepta z nogami, jih mori z brezčutnim srcem. Ni mu mar zanje. Ni mu mar, o kolika je moja žalost! A ne jokaj več, glej, zdaj je moje veselje veliko. Ni še dolgo, ko je šel tu mimo mož, ne mlad ne

star. Ni se odkril, ni se pokrižal, dragi, izustil je kletev, grdo kletev. In je šel dalje... Mene pa je ranila kletev v dno srca... huda je bila moja bol... deček, in ti si me utolažil... ob tvojih solzah mi je ovenela žalost... in si se čudil... vsak cvet, ki je usahnil, mi je blažil bolečino... ker vsak cvet je vzklil iz mojih solz, iz moje srčne krvi. Hvala ti, dragi moj!«

In Jezus se nagne do njegovega čela in dahne namj poljub; nato se vzravna, v očeh mu ugasne čudni dobri lesk, ki se je tako živo utrinjal iz njih, ko je govoril.

In je vse tiho. Le veter veje od gora. Kot iz sanj se vzdrami Jožko... in kot da ga sprembla lep spomin, hodi tiho proti domu.

In že se prižigajo zvezde, v večerne vrtove stopa noč.

Pavle Kbeder:

Pomlad v gorah.

Pomlad vsi ljubimo. Polna rož je in mehkega petja, polna popja in zelenja, vsa prepojena s toplimi sapami in soncem, zato ljubimo njen prihod.

In pomlad v gorah? Kakšna je? Tudi lepa, žal, le za one, ki jo morejo v gorah okusiti... Tam sicer ni takšna kot v dolinah, polna je snega in ledu in različnih nevarnosti... Ko zagospoduje pomlad v gorah, jih ne okrasi z raznobarvnim cvetjem kot doline, pač pa jim podari mnogo lepot, ki so marsikdaj zelo zahrbne, hudobne... Kdo med vami je že doživel visoko na planinah pomladne lepote? Ste že čuli, kako močno zapojo plazovi, ko zagrme po strmih skalnih stenah v temna brezna? In ste li čuli šepetanje gorskih potokov in drvenje hudournikov, ko zdivljajo v globoka dna?

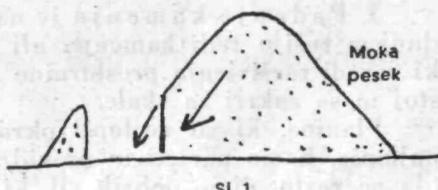
Pomlad v gorah utegne biti zlobna, kot je bila pri nas lani pod Storžičem, ko je pod njenim plazom za vedno umolknilo devet mladih življenj... Poglejmo te pomladanske nevarnosti.

1. Plazovi: Plaz imenujemo veliko množino snega, ki zdrsne s svojega ležišča in strmoglavi v nižine. Ko namreč zapade sneg, obleži tudi v skalnih špranjah in strmih stenah. In kakor zgrmi sneg doma s streh, prav tako zapuste sčasoma snežene plasti te strmine in se vsujejo niže. Zakaj?

Sončni žarki tope sneg, ki se omehča (ojuži!) in zaradi teže zapusti svoje ležišče.

Živali, ptice lahko povzroče zdrsenje snega. Pri hoji ali vzpenjanju (n.pr. divje koze!) se namreč izpod nog vsipajo kepice, ki se trkljajo po sneženi strmini, se lepijo s snegom v zmerom večjo kepo, v plast, ki drvi niže in niže... Podobno povzroči

človek (smučar) s svojo neprevidnostjo. Kako? Poizkusite doma na kupu moke ali peska odrezati (sl. 1.) del strmine, ki jo tvori moka ali pesek — pa boste videli, da se moka nad prerezom vsuje... Prav isto je s snegom (gl. sl. 2.) v strmini, če nizko v nji zasekamo s stopinjami ali zarežemo sneg s smučmi. Takrat namreč odvzamemo gornji (višji) plasti trdno podlagu in zaradi snežne teže, ki spodaj nima več trdne podlage — naslona, bo plast zdrknila niže.

Sl. 1.

Torej se moramo skrbno čuvati plazov, da nas ne podsujejo. Razločujemo suhe in mokre plazove. Oboji so nevarni. Mokri te kar zabiijojo pódse (zlomijo lahko posamezne ude, poškodujejo kak telesni del ali celo ubijejo!), suhi pa te isto kot mokri zaduše.

Kako se torej čuvajmo nesreč?

Predvsem ne bomo hodili v take kraje, kjer je nevarnost, da bodo polzeli plazovi. Če pa je nujno, da gremo mimo takih mest, pojdimo zgodaj zjutraj, preden prične sonce tajati sneg. Hodimo počasi in previdno! Najboljše je, da gremo mimo plazovitih krajev tedaj, ko je plaz že zdrknil in se ga nam ni treba več batiti. Če je le mogoče, se pa plazovom daleč ognimo.

Če pa moraš čez plaz na drugo stran, je treba pa res zvrhano mero pazljivosti in previdnosti. Da ne bomo prerezali (zarezali) snega,

bomo prešli plaz v njegovem vrhu! Izogibajmo se, da bi plaz prečkali v njegovi sredini! Če pa le ni druge pomoći, ga preidimo takole: Sam ne pojdi nikoli v gore, ampak vedno le stovarišem (pozimi vsaj 3!). Preden stopiš v plaz, se dogovori s tovariši, kako pojdetе čezenj. Ne vsi hkrati niti takoj drug za drugim, ampak vzemite medsebojno razdaljo, n. pr. 25 m! Toliko naj bi bila namreč dolga vaša vrvica, ki jo nosite pozimi vedno s seboj, da jo privežete za pas in pustite, da se vleče za vami. Ta vrvica je rdeča in načač za plazove narejena. Na vsakem metru ima vozel.

Vzemimo n. pr.: zusul te je

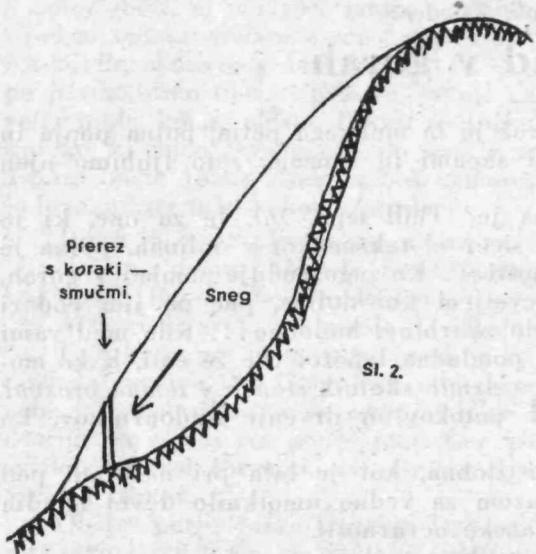
plaz. Po rdeči vrvici, ki si jo imel za pasom, te bomo laže našli in po vozilih bomo lahko računali, koliko vstran ali v globino si zasut.

Torej eden od vas bo šel prvi v plaz. Ko se bo oddaljil kakih 25 m, pojdi za njim drugi. Prvi naj počaka, da ga drugi dohit, šele nato naj nadaljujeta prehod. Drugi pazi na gibanje prvega. Hodite počasi!!

2. Snežna slepota, ki nastane zaradi močnega sonca in odseva žarkov od snega. Varovali se je bomo z očali (barvanimi!). Če teh nimamo, si zarežimo v papir, lepenko, pločevino dve zarezi in skoznji glejmo, ali pa si napravimo masko z ozko zarezo, ali pa namažimo ves obraz s sajam!

3. Padanje kamenja je navadno posledica plazov, ki s svojim padanjem rušijo tudi kamenje, ali pa posledica v razpokah zmrzle vode, ki zaradi razširjenja prostornine razganja okolico. Kadar pada kamenje, stoj in se zakrij za skale.

Planine, ki so najlepši okras naše slovenske zemlje, so spomladni najlepši. Samo pameti in previdnosti je treba, ko jih hodimo obiskovati (da ne raztognimo dobrih vil, ki gospodujejo v njih).

Bunčkov oče imajo smolo.

Bunčkova v Prismukljah so vstali veliko soboto zgodaj zjutraj, da

gredo v k Vsi otroci so bili že odrastli in odšli od doma.

Zato je moral preskrbeti, kar je še potrebno za velikonočni žegen.

je bil spečen prejšnji dan. Glavni opravek je bilo kuhanje in barvanje

so pripravili tudi rdečo barvo, prinesli z

ter jo postavili v kuhinji na tako, da bi imeli že vse pri

so hitro nakrmili v hlevu, odšli v kuhinjo ter so

začeli z vso vnemo pripravljati „žegen“. Iz sajastega stropa pod

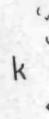
snamejo najlepšo , jo umijejo ter potisnejo v velik . Največ skrbi

jim napravlja barvanje - Za barvanje je vendar potreben

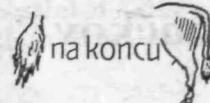
S že ne morem barvati . Tako premišljujoč primaknejo

, ko jim pride sijajna misel v

Histro skočijo

v izbo po stopijo v hlev ter odstrižejo na koncu potem

 operejo in pritrdijo z na pripraven les. Zatopljeni v to delo sedejo kakor

navadno na , da dovrše čopič. Prav nič niso slišali, kako je

nekaj zahreščalo pod njimi in tudi ne, kako je začelo na

pri pokati in prasketati. so v tej naglici čisto pozabili

 vode v s in seveda - vročina je razgnala

 je padla v ter se jela smoditi in žgati.

Zadovoljni z izvršenim hočejo vстати, ko začutijo, da pod njimi

ni nekaj v redu. Čisto šo pozabili na z na

Šele mokrota strtih , ki je prišla skozi , jih je pripravila k

hitri zavesti. Kakor skočijo pokonci, pa prepozno.

„Za božjo voljo,“ se začuje pri glas , ki se je vrnila iz

„kaj pa vendar počerjaš, da je tak smrad po celi ?“ Šele sedaj

udari v smrad žgoče se

, ki ni bila doma iz Prismukelj, je kmalu dognala vzrok tega

smradu, in, ko je opazovala še očetove

ter okrog

razlito jajčjo godljo, je jezno pogledala

ga potrkala s

po

in rekla: „Ovbe, ovbe, Vrban Prismukljan!“

so nekaj časa brez vsake besede gledali zdaj na pečeno šunko,

potem pa na nesrečno strta

in naposled tako strahovito zazijali,

da jim je padel

iz

na tla. Od same jeze so skočili

kar dve pedi visoko in ko še to ni utešilo užaljenega prismukljanskega

ponosa, so jezno posegli kar z obema

v redke

ker jim je bil pa

na poti, so ga vrgli s tako silo ob tla,

da se je kar

Nato so šli za

, kjer je si-

jalo gorko

, da se posuše

in razkadi jeza.

so pa skuhalo drugo

in pobarvali še nekaj

, pa

so pokusili v teh praznikih samo

, drugega nič.

Janko Sicherl:
**Opazovanje
vremena.**

Podrobarjev ata so star čebelar, ki se prav dobro razumejo na vreme. Skrbno ga opazujejo. Mali Jožek pa je njihov tajnik, ki ta opazovanja vsak dan zapisuje.

Oglejmo si ta opazovanja in zapiske iz raznih letnih časov.

Čas opazovanja	Toplina (mrazi), merjeno v senci	Veter	Oblačnost	Padavine	Opomba
ob 7 zjutraj 26. avg.	+ 11°C	jug	½ neba za- strtega z oblaki	dež •	blisk in grom
5. okt.	+ 6°C	jugo- zapad	¾ oblačno	nalivi ••	narasla voda
3. nov.	+ 1°C	severo- zapad	popolnoma obačno	snež *	snež polomil drevje
14. jan.	- 4°C (mraz)	sever	¼ malo obačno		viharno, snežni za- meti, prometne ovi- re, zamude vlakov
7. febr.	- 15°C	severo- vzhod	jasno		čist razgled poledica na cesti
3. marca	- 3°C	mirno	mugleno	megla	Tonček zlomil roko
24. aprila	- 2°C	vzhod	jasno	slana	slana pomorila
26. maja	+ 12°C	sever	malo obačno	rosa	trava se rada kosi
7. julija	+ 15°C	mirno	jasno		suša dela škodo

Sčasoma se je teh znamenj tako privadil, da je opuščal besedilo. Poslednje je pisal le še v opombi.

Določite, kakšno vreme je bilo, ko je zabeležil te podatke:

+ 7°C • ali + 10°C

Sedaj pa napišite v znakih tole vremensko stanje:

Sonce prijazno sije na skoraj popolnoma jasnem nebu. Toplomer kaže 8 stopinj nad ničlo, vendar se vam zdi, da je mraz. Le v zavetnih kotičkih je prijetno toplo, v prostih legah pa brije mrzla burja, ki je čez noč posušila luže in blato, padavine ni.

Vreme lahko opazujete in zapisujete večkrat na dan: zjutraj, po kozilu in zvečer. To redno opazovanje vam bo veliko veselje, saj ne boste zapisovali le suhoparnih podatkov. Občudovali boste mogočne vremenske prirodne sile, ki vam bodo kazale vsak dan drugo lice.

Za dobro voljo

Za Vrtčeve slikarje.

Poskusite prebarvati to mešanico črtic s sledečimi barvicami ali barvastimi svinčniki :

delce s številko 0 izpustite, da ostanejo beli,

za	"	"	"	1	vzemite	svetlordečo barvo,
"	"	"	"	2	"	svetlorjavo "
"	"	"	"	3	"	svetlorumen "
"	"	"	"	4	"	živordečo barvo,
"	"	"	"	5	"	temnorjavo barvo,
"	"	"	"	6	"	svetlomodro "
"	"	"	"	7	"	svetlosivo "
"	"	"	"	8	"	temnosivo "
"	"	"	"	9	"	lahko vijoličasto barvo,
"	"	"	"	10	"	pomarančasto barvo.

Boste videli, kako lepo sliko boste narisali!

**Uredništvo in uprava
želita vsem naročnikom,
sotrudnikom in
prijateljem »VRTCA«**

**vesele
velikonočne
praznike!**

Smešnice

Učitelj: »Zopet si prepozno prišel v šolo, Jožek!«

Jožek: »Prosim, da mi oprostite, gospod učitelj. Zamudil sem, ker sem doma tako dolgo iskal kapo, ki sem jo izgubil v srajah...«

Oh, ta mladina! Mamica: »Zakaj se jo kaš, Nežka?« — Nežka: »Pepček mi je vrgel žemljo v vodo.« — Mamica: »Ali z namenom?« — Nežka: »Ne, s sirovim maslom.«

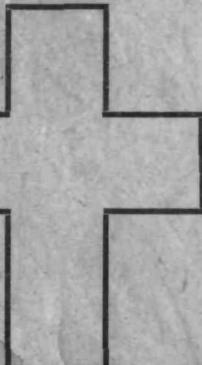
Uganke, rešitve in drugo

Muhasti april.

PAK

P	10	ROMUALD	-
S	11	DOROTEJ	
N	12	ROK	
P	13	ALEKSANDER	
T	14	OSKAR — ROZA	
S	15	MAKSIMILJAN	
Č	16	MODEST	
Š	17	RADOMIR	
S	18	BENJAMIN	
N	19	TOMAŽ AKVINSKI p.	
P	20	SIMPLICIJ ŠK.	
T	21	ALBIN (BEŁKO)	
S	22	STANKO	
Č	23	KLEMEN	
P	24	ALBERTA	
S	25	RADOVAN	
N	26	ALOJZIJ (JOŠT)	
P	27	VASILIJ	

Križ.

I	O	E	D	J	H	N	L	E	E
Š	V	E	C	R	A	D	D	O	O
O	K	L	R	Š	I	E	Ž	J	A

Posetnica.

Makso Ropnik

Semič

Kaj je ta mož?

Rešitev ugank iz 7. številke:

1. Kres:

Naše matere so sveti ognji, ki gore za nas.

2. Materi:

Mama, Ti si lučka moja,
angel sredi temnih cest.

3. Posetnica:

Učenka III. razreda lj. š.

Vse uganke so pravilno rešili: Lovro Kunstelj, Jožko Belenc, Vrhnički; France iz Središča; Marjan, Matko in Terezika Svoljsak, Dob; Vida Horvat, Radovljica; Kovač Franc, Prevalje; Hrastnik Stanislava, Celje.

Izreban je bil: Jožko Belenc.